

REACH for små og mellemstore virksomheder

Oplysningskampagne og informationsmateriale

Susanne Backer & Lise Emmy Møller

Key2Green

Miljøstyrelsen vil, når lejligheden gives, offentliggøre rapporter og indlæg vedrørende forsknings- og udviklingsprojekter inden for miljøsektoren, finansieret af Miljøstyrelsens undersøgelsesbevilling.

Det skal bemærkes, at en sådan offentliggørelse ikke nødvendigvis betyder, at det pågældende indlæg giver udtryk for Miljøstyrelsens synspunkter.

Offentliggørelsen betyder imidlertid, at Miljøstyrelsen finder, at indholdet udgør et væsentligt indlæg i debatten omkring den danske miljøpolitik.

Indhold

FORORD	5
SAMMENFATNING OG KONKLUSIONER	7
BAGGRUND OG FORMÅL	7
PROJEKTET	7
KONKLUSIONER	8
SUMMARY AND CONCLUSIONS	9
1 INDLEDNING	11
2 INFORMATIONSPROJEKTET	13
2.1 UDARBEIDELSE AF MATERIALE	13
2.2 KOORDINERING MED REPRÆSENTANTER FRA DE LOKALE MILJØNETVÆRK M.M.	13
2.3 MÅLGRUPPE 2 MØDE	13
2.3.1 "No data- no market" mødet den 31. oktober 2007	14
2.4 INTRODUKTIONSMØDER MED WORKSHOP	14
2.4.1 Temadag om EU's nye kemikalielovgivning REACH	14
3 DISKUSSION	15
3.1 REACH-PJECEN	15
3.2 REACH-VISITKORTET	15
3.3 "NO DATA- NO MARKET" MØDET	15
3.4 "TEMADAG OM EU'S NYE KEMIKALIELOVGIVNING REACH"	15
4 KONKLUSION	17

BILAG A

REACH materiale; REACH-pjece, -visitkort og indbydelse

Bilag B

Indlæg fra "no data – no market" mødet den 31. oktober 2007

Bilag C

Indlæg fra Temadag om EU's nye kemikalielovgivning

Bilag D

Deltagerlister

Forord

Formålet med dette projekt har været via informationsmateriale og temamøder at hjælpe små og mellemstore virksomheder til, at forholde sig kvalificeret til deres eventuelle ansvar og udfordringer i forbindelse med den nye EU-kemikalielovgivning REACH. Herudover var det formålet at opbygge lokale kompetencer primært i miljønetværk, så virksomhederne har nem adgang til opdateret viden om REACH, indenfor lokal rækkevidde.

Rapporten er udarbejdet af Susanne Backer og Lise Emmy Møller, Key2Green.

Sammenfatning og konklusioner

Baggrund og formål

Formålet med dette projekt har været via informationsmateriale og temamøder at hjælpe små og mellemstore virksomheder til, at forholde sig kvalificeret til deres eventuelle ansvar og udfordringer i forbindelse med den nye EU-kemikalielovgivning REACH. Herudover har det været formålet at opbygge lokale kompetencer primært i miljønetværk, så virksomhederne har nem adgang til opdateret viden om REACH, indenfor lokal rækkevidde.

I efteråret 2006 udførte miljønetværkene en uformel undersøgelse blandt udvalgte medlemsvirksomheder med henblik på at undersøge virksomhedernes aktuelle viden om REACH. Den uformelle undersøgelse pegede på, at der blandt små og mellemstore virksomheder er kendskab til at REACH kan få konsekvenser for virksomheden, men at virksomheden endnu ikke har foretaget sig noget konkret for at undersøge, hvilke konsekvenser REACH kan forventes at få, eller hvilke handlinger virksomheden bør iværksætte for at forberede sig på REACH. Undersøgelsen viste at virksomhederne efterspørger forskellige typer af assistance i forhold til at forberede sig på REACH:

- Internet
- Møder og Workshops
- Generelt (trykt) oplysningsmateriale

Indeværende informationsprojekt fokuserer på behovet for formidling via møder, workshops og trykt oplysningsmateriale idet det vurderes, at behovet for Internetbaseret materiale er dækket med Miljøstyrelsens og Dansk Industri's respektive Help-deske.

Overordnet er informationsprojektet derfor bygget op om trykt materiale, der beskriver hvad REACH er (REACH-pjecen og -visitkortet), fem møder; "Temadag om EU's nye kemikalielovgivning REACH" samt Key2Greens Power Point præsentation, der giver et kortfattet indblik i hvad REACH er.

Ved temadagene deltog Miljøstyrelsen og Dansk Industri med indlæg. Et samarbejde der har medført at såvel Miljøstyrelsen som Dansk Industri er kommet bredt ud i hele landet, men ligeledes et samarbejde, der har betydet at deltagerne på temamøderne har kunnet få besvaret helt specifikke og detaljerede spørgsmål.

Projektet

Projektet består af flere forskellige aktiviteter der hænger sammen og omfatter en REACH-pjece, REACH-visitkort, samt temamøder hvor deltagerne får et indblik i, hvad REACH er og hvilke konsekvenser REACH har for deres virksomhed.

Der har desuden også været arrangeret et koordinerende opstartsmøde med lokale samarbejdspartnere som for eksempel kommunale miljøsagsbehandlere, samt udarbejdet nyhedsbrev om REACH.

For at sikre optimal udbredelse af det udarbejdede materiale er dette sammen med indbydelser til temamøderne sendt ud af de lokale miljønetværk til så vel medlemmer som ikke medlemmer.

Projektet er udført i samarbejde mellem Key2Green og de lokale miljønetværkskoordinatorer.

Konklusioner

REACH-pjecen er sendt ud til ca. 3.000 virksomheder, såvel medlemmer som ikke medlemmer af miljønetværkene. Herudover er den tilgængelig på Key2Greens og de lokale miljønetværks hjemmesider. Det vurderes derfor at REACH-pjecen, der grundlæggende beskriver, hvad REACH er, er formidlet bredest muligt ud.

REACH-visitkortet er ligeledes sendt ud, nogle miljønetværk, har valgt at sende visitkortet ud sammen med indbydelserne, mens andre deler dem ud, når de holder forskellige arrangementer, f.eks. ved kurser om kemikaliestyling. Visitkortet er netop beregnet til at dele ud, for at gøre opmærksom på REACH – og henvise til hvordan virksomheden kommer i gang og hvor der findes yderligere informationer.

Tilslutningen til det koordinerende opstartsmøde var præget af lokale kommuner og rådgivere, hvilket var den målgruppe der var ønsket. Deltagerne var særdeles spørgelystne og der kom mange forskellige vinkler frem på spørgsmål, som kommunernes miljømedarbejdere kunne få.

Der var stor tilslutning til de 5 temadage, med i alt 147 deltagere. Selvom de deltagende virksomheder var meget forskellige, lige fra små producenter og importører til downstreambrugeren, den professionelle bruger og kommunale sagsbehandlere virkede det som om de havde et godt udbytte af temadagene. For de møder, hvor der blev udfyldt evalueringsskemaer, viser disse at udbyttet var tilfredsstillende.

På alle 5 temadage var deltagerne spørgelystne og fik afklaret nogle ting. Det virkede generelt som om de følte de var bedre rustet til at komme i gang eller videre med REACH efter temadagen.

Flere af netværkene har allerede gennem de seneste par år informeret om REACH, og der er en klar efterspørgsel på, løbende at blive holdt opdateret, i takt med at REACH udvikler sig.

Summary and conclusions

Background and Purpose.

The purpose of this project has been to help SMEs to relate in a qualified manner to their possible responsibilities and challenges in relation to the new EU-legislation REACH through provision of information. Secondary it was the purpose of the project to build up local competencies primarily within regional environmental networks, in order to give SMEs easy access to updated knowledge on REACH at local level.

This project has focused on the need for information delivered through meetings, workshops and printed material, supplementing the internet based material provided by the homepages of Danish Environmental Agency (EPA) and the Danish Confederation of Danish Industries (DI) respectively.

Subsequently, the project has focussed on developing printed material describing what REACH is, (in the form of a REACH pamphlet and a REACH visiting card), the organisation of five meetings throughout Denmark and a Power Point presentation, giving a short introduction to REACH.

The Danish Agency for Environmental Protection and The Danish Confederation of Industries actively participated in all REACH meetings throughout the country, by providing highly qualified contributions. Through this cooperation, both the EPA and the DI has meant that these two partners in cooperation with Key2Green and the regional networks has been able to reach companies throughout the country.

The participation of the EPA and the DI has also meant that the participations were able to get immediate answers to even very specific and detailed questions, which has been highly appreciated by the participants.

The Project consists of the following:

- A REACH pamphlet
- A REACH 'visiting card'
- A coordinating meeting targeting local advisors and authorities
- 5 REACH meetings in Copenhagen, Ålborg, Fredericia, Odense and Vejen
- A REACH power point presentation

The project was carried out in collaboration by Key2Green and the regional environmental networks.

Conclusions

The REACH pamphlet has been sent to approx. 3000 companies. The pamphlet is also available on www.key2green.dk and the homepages of all the regional networks. The REACH visiting card has been handed out, and the regional networks will continue to hand out the card.

147 persons participated in the five REACH meetings. The participants represented a very wide range of companies from very small producers and importers to the professional users and local authorities.

Most of the networks have during later years been informing about REACH, and there is a clear wish, that this type and way of information about REACH, will be continued as REACH evolves.

1 Indledning

Key2Green er et landsdækkende offentligt privat partnerskab mellem 9 store regionale miljønetværk. Key2Green blev dannet i 2003, og er organiseret som en forening, og ledes af et råd. De regionale miljønetværk har ca. 1.000 små og mellemstore virksomheder som medlemmer. Key2Green har siden 2003 sammen med de lokale miljønetværk arbejdet med udbredelsen af et netbaseret letforståeligt værktøj, KEMIGuiden, til at gennemføre grundlæggende kemikaliestyling på små og mellemstore virksomheder. I forlængelse af dette arbejde, har Key2Green og netværkene også de sidste par år arbejdet med formidling af kendskabet til REACH overfor samme målgruppe. Dette er blandt andet sket i forbindelse med vækstgruppeforløbene i kemikaliestyling.

I efteråret 2006 udførte miljønetværkene en uformel undersøgelse blandt udvalgte medlemsvirksomheder med henblik på at undersøge virksomhedernes aktuelle viden om REACH. Undersøgelsen pegede på, at der blandt små og mellemstore virksomheder er kendskab til at REACH kan få konsekvenser for virksomheden, men at virksomheden endnu ikke har foretaget sig noget konkret i forbindelse med REACH. Undersøgelsen viste også at virksomhederne efterspørger møder og workshop samt basis oplysningsmateriale i trykt form.

Indeværende projekt indeholder derfor såvel trykt materiale, der beskriver hvad REACH er (REACH-pjecen og -visitkortet), 5 temadage; "Temadag om EU's nye kemikalielovgivning REACH" samt Key2Greens Power Point præsentation, der giver et kortfattet indblik i hvad REACH er.

2 Informationsprojektet

Projektet omfattede udarbejdelse af materiale, koordinering med de lokale netværk og afholdelse af et informationsmøde for målgruppe 2 og afsluttede med afholdelse af 5 temadage om REACH.

2.1 Udarbejdelse af materiale

Første aktivitet var udarbejdelse af REACH-pjecen, der giver en kortfattet introduktion til den nye EU-kemikalielovgivning REACH. Pjecen belyser, hvad REACH er, hvem der er omfattet, hvad REACH betyder for danske virksomheder og hvilke fordele virksomheden kan have af en proaktiv indsats. Endelig er der en liste over links, der er relevante i forbindelse med REACH. REACH-pjecen er trykt i et oplag på 3.500 stk. se bilag A.

Herudover blev der udarbejdet et visitkort, der meget kort beskriver hvad REACH står for, hvilke links der kan være relevante samt en checkliste med ideer til at komme i gang. Visitkortet er udarbejdet som en reminder, som miljømedarbejderen kan efterlade ved virksomheds besøg, for at gøre opmærksom på, at REACH findes. Visitkortet er trykt i et oplag på 2.500 stk. se bilag A.

2.2 Koordinering med repræsentanter fra de lokale miljønetværk m.m.

På et fællesmøde blev repræsentanter fra de lokale miljønetværk introduceret for hvad REACH er og hvilke konsekvenser denne nye lovgivning har for miljømedarbejderne og de danske virksomheder. Repræsentanter fra de lokale miljønetværk fungerede også som kvalitetssikring på indholdet i pjecen og visitkortet.

Herudover fungerede også COWI som kvalitetssikring på indholdet samtidig med at de var bidragyder til såvel teksten i pjecen som temadagene.

De lokale repræsentanter for miljønetværk har stået for udsendelse af invitationer til temamøderne til såvel medlemmer som ikke medlemmer af miljønetværk. REACH-pjecen er blevet sendt ud sammen med invitationerne se bilag A. Formidlingen via de regionale miljønetværk, vurderes at være en kraftig medvirkende faktor til at det lykkes at nå så mange virksomheder, og nå virksomheder, som ellers ikke ville have modtaget denne information.

2.3 Målgruppe 2 møde

For at sikre optimal udbredelse gennem miljønetværk og koordinering med andre lokale samarbejdspartnere blev der afholdt et koordinerende opstartsmøde hvor formålet, aktiviteter og virkemidler i indeværende REACH-informationsprojekt blev beskrevet. Invitationer til mødet med titlen "no data - no market" blev sendt bredt ud til miljømedarbejdere i kommunerne, arbejdstilsynet, miljøcentrene, lokale rådgivere mv. Herudover lå invitationerne på Key2Greens hjemmeside.

2.3.1 "No data- no market" mødet den 31. oktober 2007

På mødet blev det nærmere beskrevet hvad REACH er, hvilke tidsfrister der ligger i REACH og hvem der er omfattet. Det blev også beskrevet hvilke roller den kommunale miljøtilsynsmedarbejder, Arbejdstilsynet, Kemikalieinspektionen og lokale rådgivere har i forbindelse med REACH. Endeligt blev formålet med Key2greens informationsprojekt og de planlagte aktiviteter og virkemidler beskrevet.

Se indlæg i bilag B.

Der var ca. 17 deltagere til mødet, deltagerne var overvejende lokale kommuner, og rådgivere men også enkelte virksomheder deltog.

2.4 Introduktionsmøder med workshop

For at sikre størst mulig udbredelse af information om REACH blev det planlagt at holde 6 temamøder i hele Danmark.

Invitationerne til Temadagen blev sendt ud af de lokale repræsentanter for miljønetværkene. Herudover blev invitationerne også lagt på Key2Greens hjemmeside under arrangementer.

I projektbeskrivelsen er der beskrevet REACH Intro-møder af 3 timers varighed efterfulgt af REACH workshop. Dette er blevet slået sammen til "Temadag om EU's nye kemikalielovgivning REACH", idet det blev vurderet at det ofte vil være én person i en virksomhed, der sidder med REACH og dermed vil kunne have udbytte af hele temadagen. De planlagte datoer for møderne var:

23. januar i København

29. januar i Silkeborg (aflyst pga. manglende tilmeldinger)

30. januar i Ålborg

2. februar i Odense

26. februar i Fredericia

4. marts i Vejen

2.4.1 Temadag om EU's nye kemikalielovgivning REACH

Formålet med møderne var at introducere REACH for de deltagende virksomheder, så de kunne finde ud af, i hvilket omfang de er omfattet af den nye lovgivning. Det var ligeledes et formål, at vise miljømedarbejderen hvilke opgaver de kan få i forbindelse med lovgivningen.

På mødet var der indlæg fra Key2Green, Miljøstyrelsen, Dansk Industri, forskellige leverandører og lokale virksomheder. Se bilag C.

I København var der 29 deltagere, heraf var 10 fra kommunerne. Mødet i Silkeborg blev aflyst på grund af manglende tilmeldinger. I Ålborg var der 17 deltagere, her var det udelukkende virksomheder der deltog.

I Odense var der 31 deltagere, heraf var 5 fra kommunerne.

I Fredericia var der 29 deltagere, heraf var 3 fra kommunerne.

I Vejen var der 47 deltagere, heraf var 10 fra kommunerne.

Dette giver en total deltagelse på 153 personer.

3 Diskussion

Informationsprojektet består af flere forskellige aktiviteter der hænger sammen. REACH-pjecen, -visitkortet, og temadagen skal ses som en helhed, der kan hjælpe de små og mellemstore virksomheder med at finde deres rolle i forbindelse med REACH.

3.1 REACH-pjecen

REACH-pjecen er sendt ud til ca. 3.000 virksomheder, såvel medlemmer som ikke medlemmer af miljønetværkene. Herudover er den tilgængelig på Key2Greens og de lokale miljønetværks hjemmesider. Det vurderes derfor at REACH-pjecen, der grundlæggende beskriver, hvad REACH er, er formidlet bredest muligt ud.

3.2 REACH-visitkortet

REACH-visitkortet er ligeledes sendt ud, nogle miljønetværk, har valgt at sende visitkortet ud sammen med indbydelserne, mens andre deler dem ud, når de holder forskellige arrangementer, f.eks. ved kurser om kemikaliestyling. Visitkortet er netop beregnet til at dele ud, for at gøre opmærksom på REACH – og henviser til hvordan virksomheden kommer i gang og hvor der findes yderligere informationer.

3.3 "No data- no market" mødet

Tilslutningen til mødet var præget af lokale kommuner og rådgivere, hvilket var den målgruppe der var ønsket. Deltagerne var særdeles spørgelystne og der kom mange forskellige vinkler frem på spørgsmål, som kommunernes miljømedarbejdere kunne få.

3.4 "Temadag om EU's nye kemikalie Lovgivning REACH"

Der var stor tilslutning til de 5 temadage, med i alt 153 deltagere eksklusiv indlægsholdere. Selvom de deltagende virksomheder var meget forskellige, lige fra små producenter og importører til downstreambrugeren, den professionelle bruger og den kommunale sagsbehandler virkede det som om de havde et godt udbytte af temadagene. For de møder, hvor der blev udfyldt evalueringsskemaer, viser disse at udbyttet var tilfredsstillende. Se bilag D

På alle 5 temadage var deltagerne spørgelystne og fik afklaret centrale spørgsmål. Oplægsholderne fra Dansk Industri og Miljøstyrelsen var fagligt kvalificerede oplægsholdere der bidrog meget aktivt og konstruktivt til temadagene. Dette blev højt værdsat, ikke mindst af virksomhederne. Blandt andet paneldebatten, som blev gennemført på de sidste 3 temadage blev rost af deltagerne. Netop her fik virksomhederne mulighed for at stille og få afklaret nogle helt specifikke og detaljerede spørgsmål, der kunne bruges generelt af mange af de øvrige deltagende virksomheder. Såvel virksomheder

som kommuner gav udtryk for, at de følte sig bedre rustet til at komme i gang eller videre med REACH efter temadagen.

4 Konklusion

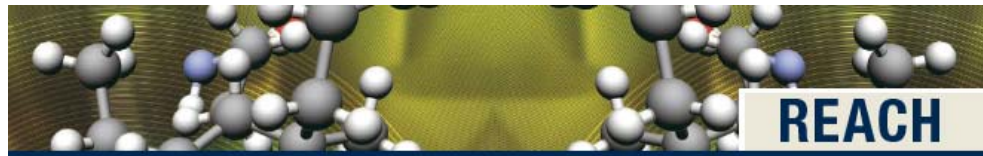
Ideen med at formidle viden omkring den nye kemikalielovgivning REACH på temadage, med lokale repræsentanter for miljønetværkene som afsendere på invitationerne vurderes at være vellykket.

Graden af succes ligger i antallet af deltagere på temamøderne – jo flere der møder op, jo flere får indblik i REACH. Det er meget svært som virksomhed at få det fulde overblik over REACH på en dag, men det er en god måde at komme i gang og til at se hvilke roller og forpligtelser den enkelte virksomhed har.

Temadagen gav virksomhederne mulighed for at komme i kontakt med andre virksomheder, der har de samme udfordringer med REACH. Herudover gav temadagen indblik i, hvor der kan hentes ekstra viden om REACH på diverse hjemmesider, direkte hos Miljøstyrelsen eller Dansk Industri.

REACH-pjecen og -visitkortet ligger på hjemmesiderne hos de lokale miljønetværk og hos Key2Green og kan frit hentes af alle. Herudover er hovedparten af det trykte oplag sendt ud til såvel medlemmer som ikke medlemmer af miljønetværkene.

Det vurderes at der fortsat vil være et behov for at orientere om REACH og de tilhørende vejledninger.

Her kan du finde yderligere oplysninger om REACH

www.reach.dk
 De Miljømyndigheders hjemmeside er det centrale sted, hvor du kan få flere oplysninger om REACH: Tidspunkt, registrering, godkendelse, særlige regler og information i leverandørkæden.

www.REACH-ILABERNEBES.dk
 På Dansk Industri's hjemmeside kan du bl.a. læse om betydningen af virksomhedens rolle. Der er også flere oplysninger om besvarelserne, som viser dig, hvilke forpligtelser du har i forbindelse med REACH.

www.ilt.dk
 Arbejdsgiverens hjemmeside indeholder flere oplysninger om sikkerhedsforholdene.

www.reach.dk/engelsk
 E-REACH er et e-mærkesystem, hvor du i gratis bærede film, får information om REACH.

www.KEMItydningen.dk
 Kemistyrelsen er et brugerorienteret kemikalieregeringsorgan, som giver dig et overblik over virksomhedens leverandør.

www.ec.europa.eu/echa/
 Kemikalieregeringsnetværket

Formålet med disse pjecer er at give et overblik over, hvad REACH er og, hvilke forpligtelser den enkelte virksomhed har i forbindelse med REACH.

Du kan læse mere om de enkelte regler og reglerne om leverandørkæden, der ender i alle de vigtige kemiske REACH aktiviteter som tilføjet til miljølovgivningen.

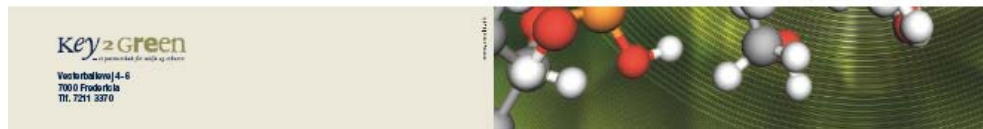
Du kan se udsagnet af Key2Green, som er et fra Miljøstyrelsen Virksomhedscheck.

**Er det os?
 Er det nu?
 Hvad skal vi?**

Key2Green
 Et samarbejde mellem virksomheder

Den 1. juli 2007 trådte den nye kemikalieregulering, REACH, i kraft. Læs her hvilke konsekvenser REACH har for dig og din virksomhed.

Hvad er REACH?

EU's ny kemikalieregulering – REACH

REACH er den nye EU-kemikalieregulering, der medfører, at alle virksomheder får mere grundlæggende viden om kemiske stoffer, miljø- og sundhedsfarlige egenskaber, og som er til gavn for alle samfundet.

Den grundlæggende størrelse for at afsløre viden om kemiske stoffer er produktion og importation af kemiske stoffer og produkter.

Med REACH kommer der mere information i leverandørkæden mellem producenter, importører og downstream brugere.

REACH omfatter også kemiske stoffer i artikler – det vil sige afsløre kemiske stoffer i din regnskab.

REACH står for

Regulering:
 Producenter og importører af kemiske stoffer skal registrere dem.

Samkøring:
 Myndighederne vurderer farligheden af nye stoffer, og vurderer om der er behov for særlige regler om særlige kemiske stoffer.

Autentificering:
 Myndighederne påtvinger brug af de mest skadelige kemiske stoffer til specifikke anvendelser.

Offentliggørelse:
 Kemikalier.

Agenturet

I forbindelse med REACH oprettes et nyt Europeisk Kemikalieregeringsagentur i Helsinki fra sommeren 2006. Agenturet skal bistå virksomheder med deres praktiske håndtering af registreringerne, læser af og registreringen, lever og til læsning samt vurdering af stofferne. Agenturet skal også stå for den praktiske administration af godkendelsesproceduren samt udarbejdelse af vejledninger til virksomheder om registreringen.

Er det os?

Det vil være en god ide at starte med at identificere virksomhedens roller, og derefter finde frem til, hvilke opgaver jeres virksomhed har i forbindelse med REACH. Vær opmærksom på, at virksomheden kan have flere roller.

Er virksomheden producenter, importører, downstream brugere eller distributører?

Producenter:
 Virksomheder, der producerer nye kemiske stoffer.

Importører:
 Virksomheder, der importerer nye kemiske stoffer, kemiske produkter, eller artikler fra lande udenfor EU.

Downstream brugere:
 Virksomheder, der blander nye kemiske stoffer eller kemiske produkter til andre kemiske produkter (sæbe, rengøringsmidler, maling), virksomheder, der omhandler kemiske stoffer eller produkter, virksomheder, der producerer artikler (fx, tekstiler, tekstiler, møbler, elektriske stoffer) eller virksomheder, der omhandler kemiske stoffer, kemiske produkter, og godkendelse, (testlaboratorier).

Distributører:
 Virksomheder, der kan opbevare og markedsføre kemiske stoffer og produkter for en tredje part.

Er det nu?

og hvilke opgaver har vores virksomhed?

Dette afsnit belyser om at komme i gang.

Producenter og importører skal allerede nu følge de nye regler for sikkerhedsdatablader fremst og sørge for information i leverandørkæden. Efterfølgende skal de kemiske stoffer registreres, hvilket for nogle kemiske stoffer betyder en eksplicit godkendelse med henblik på, hvordan stoffet kan anvendes sikkert hos downstream brugere.

For kemiske produkter, der ikke er klassificeret som farlige, men som indeholder mindst 1 farlig komponent, har leverandøren pligt til at udarbejde et sikkerhedsdatablad, hvis kunder ønsker det.

For kemiske stoffer eller produkter, hvor der ikke er krav om et sikkerhedsdatablad, skal leverandøren give downstream brugeren alle tilgængelige oplysninger, så det er muligt for downstream brugeren at lade den særlige kemiske stoffet indvurdering.

Producenter og importører skal registrere og præsentere de kemiske stoffer. Præsentationen skal ske fra den 1. juni 2008 til 1. december 2008. Se vejledningen for nye registreringer på tidspunktet.

Downstream brugere har kun adgang til de kemiske stoffer for at undersøge om de kemiske stoffer, der anvendes på virksomheden, vil blive registreret, og om den specifikke anvendelse vil blive anerkendt af de eksplicit godkendte stoffer.

Distributører har pligt til at vedligeholde sikkerhedsdatablader og eksplicit godkendelse af kemiske stoffer. Præsentationen af kemiske stoffer, kemiske produkter eller artikler, særlige kemiske stoffer, og til stoffet kan kræves at være anerkendt af producenterne eksplicit godkendelse.

Tidslinje

1. JUNI 2007 Debut af den nye sikkerhedsdatabladtjeneste (SDS)	1. JUNI 2008 Nye kemiske stoffer registreres i databasen	1. JANUAR 2009 Agenturet offentliggør liste over registrerede kemiske stoffer	1. DECEMBER 2009 Frist for registrering af kemiske stoffer producerede af importører, særlige kemiske stoffer eller ICD'er	1. JUNI 2010 Frist for registrering af kemiske stoffer producerede af importører, særlige kemiske stoffer eller ICD'er	1. JUNI 2011 Frist for registrering af kemiske stoffer producerede af importører, særlige kemiske stoffer eller ICD'er
1. JUNI 2008 Præsentation af sikkerhedsdatablader	1. JUNI 2008 Præsentation af nye kemiske stoffer til godkendelsesproceduren	1. JUNI 2009 Agenturet offentliggør liste over kemiske stoffer til godkendelsesproceduren	1. JUNI 2010 Frist for registrering af de mest udfordrende kemiske stoffer i særlige kemiske stoffer og ICD'er samt de mest udfordrende kemiske stoffer i særlige kemiske stoffer og ICD'er	1. JUNI 2011 Frist for registrering af de mest udfordrende kemiske stoffer i særlige kemiske stoffer og ICD'er	1. JUNI 2012 Frist for registrering af de mest udfordrende kemiske stoffer i særlige kemiske stoffer og ICD'er

Hvordan kommer vi i gang?

Er der allerede et viretående kemikaliereguleringssystem på jens virksomhed - så er I godt på vej, og har allerede overblik over virksomhedens kemiske stoffer og -produkter. Et sæt af regler og regler i forbindelse med REACH. Et sæt af regler, der er nødvendigt til at komme i gang.

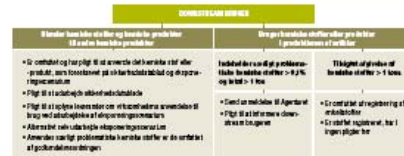
Når I har identificeret virksomhedens stoffer kan I sætte de forebyggende og oplysende oplysninger på virksomhedens hjemmeside.

Checkliste

Hvis I ikke er i gang endnu, kan I følge nedenstående checkliste:

1. Find ud af, hvilke kemiske stoffer og -produkter der anvendes
2. Find ud af, hvor de købes (rapport fra Landet eller EU)
3. Find ud af, hvilke mængder der anvendes
4. Find ud af, hvad de anvendes til
5. Identificer virksomhedens leverandører, importører, downstream brugere, distributører
6. Kontakt leverandøren og hør om de kemiske stoffer og produkter som I anvender, vil blive registreret samt om anvendelsen er i overensstemmelse med REACH.

Hvordan arbejder virksomhederne med REACH?

Perfekte produkter

Alle virksomheder har et ansvar for at sikre, at deres produkter er sikre og miljøvenlige. Det betyder, at virksomhederne skal sikre, at deres produkter er sikre og miljøvenlige. Det betyder, at virksomhederne skal sikre, at deres produkter er sikre og miljøvenlige.

Udvalgte virksomheder

Udvalgte virksomheder har allerede implementeret REACH. De har allerede implementeret REACH. De har allerede implementeret REACH. De har allerede implementeret REACH.

Udvalgte virksomheder

Udvalgte virksomheder har allerede implementeret REACH. De har allerede implementeret REACH. De har allerede implementeret REACH. De har allerede implementeret REACH.

Hvilke konsekvenser har REACH for danske virksomheders brug af kemikalier?

Der er i dag ca. 30000 kemiske stoffer på markedet i mængder over 1 ton. Af disse vil der for REACH kun være tilføjet omkring 100 nye kemiske stoffer - ca. 4000 stk.

Med REACH vil der derfor være for alle kemiske stoffer, der produceres i mængder > 1 ton, at de skal vurderes med hensyn til risiko for mennesker og miljø.

REACH kan betyde, at nogle af de kemiske stoffer, der tidligere er blevet brugt i mange af vores produkter, vil blive forbudt eller begrænset. Det betyder, at virksomhederne skal sikre, at deres produkter er sikre og miljøvenlige.

For at sikre, at alle virksomheder bliver berørt af REACH, er det vigtigt, at virksomhederne oplyser produktionen om deres aktiviteter. Hvis en virksomhed (downstream bruger) ikke ønsker at oplyse om anvendelse af produktet, kan det være svært at oplyse om kemikalier og deres risiko for mennesker og miljø.

Særligt for artikler

Miljøstyrelsen har defineret en artikel som "en genstand, der er fastgjort til en anden genstand eller er fastgjort til en anden genstand, og som derfor ikke kan fjernes uden at ødelægge den anden genstand".

REACH har særligt betydning for de artikler, der er fastgjort til en anden genstand, og som derfor ikke kan fjernes uden at ødelægge den anden genstand.

• Artikler, som indeholder kemiske stoffer, der er berørt af REACH, skal oplyses om anvendelse af produktet. Dette betyder, at virksomhederne skal sikre, at deres produkter er sikre og miljøvenlige.

• Artikler, som indeholder mere end 0,1% af særligt problematiske kemiske stoffer (CMR, PBT, vPvB og SCLP), skal oplyses om anvendelse af produktet. Dette betyder, at virksomhederne skal sikre, at deres produkter er sikre og miljøvenlige.

En præregistrerings omfatter:

Produktion eller importation af stoffer, der er omfattet af REACH, og som derfor ikke kan fjernes uden at ødelægge den anden genstand.

En registrering omfatter:

Produktion eller importation af stoffer, der er omfattet af REACH, og som derfor ikke kan fjernes uden at ødelægge den anden genstand. Dette betyder, at virksomhederne skal sikre, at deres produkter er sikre og miljøvenlige.

En anmeldelse af et stoffet i artikler omfatter:

Produktion eller importation af stoffer, der er omfattet af REACH, og som derfor ikke kan fjernes uden at ødelægge den anden genstand. Dette betyder, at virksomhederne skal sikre, at deres produkter er sikre og miljøvenlige.

Ordliste

Anmeldelsesreguleringer: De regler, der bestemmer, hvordan virksomhederne skal sikre, at deres produkter er sikre og miljøvenlige.
CMR: Kemiske stoffer, der er særligt problematiske.
PBT: Kemiske stoffer, der er særligt problematiske.
vPvB: Kemiske stoffer, der er særligt problematiske.
SCLP: Kemiske stoffer, der er særligt problematiske.
Registrering: Den proces, hvor virksomhederne skal sikre, at deres produkter er sikre og miljøvenlige.
SDS: Sikkerhedsdatablad.
SVHC: Særligt problematiske stoffer.

Her kan du finde yderligere oplysninger om REACH

www.mst.dk Helpdesk på Miljøstyrelsens hjemmeside

www.REACH-KLARBESKED.dk
Helpdesk på Dansk Industris hjemmeside

www.at.dk Arbejdstilsynets hjemmeside

www.key2green.dk her finder du REACH-folderen

www.KEMguiden.dk kan hjælpe dig med at få overblik over virksomhedens kemikalier

REACH er den nye EU-kemikalielovgivning, der trådte i kraft den 1. juli 2007. Med REACH får du mere grundlæggende viden om kemiske stoffers miljø- og sundhedsfarlige egenskaber

Vesterballevej 4-6
7000 Fredericia
Tlf. 7211 3370

Vesterballevej 4-6
7000 Fredericia
Tlf. 7211 3370

I REACH er der en række opgaver der afhænger af virksomhedens rolle.

Producenter og importører skal præregistrere og registrere kemiske stoffer > 1 ton

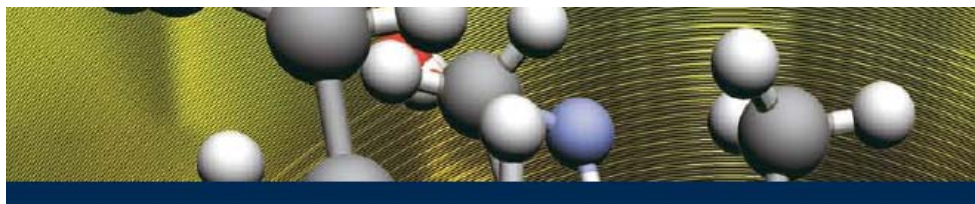
Downstream brugere skal sikre sig, at alle virksomhedens kemiske stoffer og -produkter bliver registreret af producenten, samt at de anvendes og håndteres som foreskrevet i sikkerhedsdatabladene

Distributøren har pligt til at viderebringe sikkerhedsdatablade og eksponeringsscenarium fra leverandør til kunde

Producenter og importører af artikler skal være opmærksomme på, at stoffer i artikler også er omfattet af REACH – idet nogle af stofferne skal registreres

Med følgende checkliste får I et overblik over kemikalieforbruget og kommer i gang med REACH:

1. Hvilke kemiske stoffer og -produkter anvendes?
2. Hvor købes de (import fra lande udenfor EU)?
3. Hvilke mængder anvendes?
4. Hvad anvendes de til?
5. Identificering af virksomhedens roller (producent, importør, downstream bruger, distributør)
6. Kontakt leverandører og hør om de kemikalier der anvendes, bliver registreret og om anvendelsen er med i kemikaliesikkerhedsvurderingen

REACH

INDBYDELSE

Temadag om EU's nye kemikalielovgivning

Har I fuldstændig styr på, hvilke konsekvenser REACH har for Jeres virksomhed? Ved I for eksempel, hvilken rolle I har og hvad I skal foretage jer?

Denne invitation omhandler netop et temamøde med fokus på de opgaver, som følger med REACH for både små og mellemstore virksomheder.

REACH trådte i kraft 1. juni 2007 og medfører, at alle skal have adgang til mere grundlæggende viden om kemiske stoffers miljø- og sundhedsfarlige egenskaber. Der skal være mere viden om kemiske stoffer, før de må markedsføres. Er der ikke data på et kemisk stof, der produceres eller importeres i mængder større end 1 ton, må det ikke markedsføres inden for EU. Populært sagt: "no data – no market".

REACH omfatter alle virksomheder, der anvender kemiske stoffer eller -produkter til fremstilling af artikler eller kemiske produkter. Virksomheden er også omfattet, hvis der anvendes kemiske stoffer eller -produkter på selve virksomheden.

Temadagen henvender sig til miljø- og kemiansvarlige medarbejdere i små og mellemstore virksomheder både downstream brugere og artikelproducenter, virksomheder, der endnu ikke har igangsat konkrete REACH aktiviteter, samt offentlige miljøtilsynsmyndigheder, Arbejdstilsynet, lokale rådgivere, miljønetværk, væksthuse mm.

Sæt allerede nu kryds i kalenderen, og find flere praktiske oplysninger på www.key2green.dk om de enkelte arrangementer, inklusiv tilmeldingsblanket.

MØDERNE VIL FOREGÅ FØLGENDE STEDER I LANDET:

København,	den 23. januar 2008
Silkeborg,	den 29. januar 2008
Ålborg,	den 30. januar 2008
Odense,	den 5. februar 2008
Fredericia,	den 26. februar 2008
Vejen,	den 4. marts 2008

Key2Green
– et partnerskab for miljø og erhverv

Vesterballevej 4-6
7000 Fredericia
Tlf. 7211 3370

Program

Kl. 9.00-15.30

- 9.00-9.15 Velkomst og dagens program v. Susanne Backer, Key2Green samt en repræsentant for det lokale miljønetværk
- 9.15-9.45 REACH Intro, v. Lise Emmy Møller, Key2Green.
- Hvad er REACH?
- Hvilke tidsfrister skal overholdes?
- Hvilke forskellige roller har virksomhederne?
- Hvem er tilsynsmyndigheden? – og hvilken rolle kan de kommunale tilsynsmedarbejdere spille?
- 9.45-10.00 Spørgsmål
- 10.00-10.30 Fordele ved REACH – fra miljøets synspunkt v. Frank Jensen eller Henrik Søren Larsen, Miljøstyrelsen.
- Hvad er nyt ved REACH i forhold til eksisterende lovgivning?
- Hvordan giver REACH bedre miljø?
- Hvad skal virksomhederne være særligt opmærksomme på?
- 10.30-10.45 Spørgsmål
- 10.45-11.15 REACH og virksomhederne v. Christina Busk, Dansk Industri.
- Hvilke fordele kan danske virksomheder opnå ved REACH?
- Hvordan udnyttes information i leverandørkæden bedst?
- Hvordan kan danske virksomheder klare sig overfor de store udenlandske leverandører?
- 11.15-11.30 Spørgsmål
- 11.30-12.00 Leverandørdialog – nøglen til at være REACH parat v. Brøste A/S, Kemira Water Denmark mfl.
- Hvordan opnås den gode leverandørdialog?
- Hvordan takler leverandøren sit ansvar m.h.t. kemikalierne i dag?
- 12.00-13.00 Frokost og networking
- 13.00-14.00 REACH workshop v. Lise Emmy Møller, Key2Green.
- Hvordan kommer vi i gang med REACH?
- Gennemgang af et beslutningstræ
- vi gennemgår et kemisk stof, et kemisk produkt og en artikel.
- Præsentation af "Checklisten"
- 14.00-14.15 Kaffepause
- 14.15-15.30 2 lokale virksomheder fortæller om deres erfaringer med REACH, og hvordan de er kommet i gang.
- Ret til ændringer forbeholdes

Key2Green
– et partnerskab for miljø og erhverv

Vesterballevej 4-6
7000 Fredericia
Tlf. 7211 3370

**Oplysningskampagne om
REACH rettet mod små og
mellemstore virksomheder**

Projektmedarbejder
Lise Emmy Møller

Formål

- Opbygge virksomhedernes kompetencer
- Opbygge lokale kompetencer (miljøtilsynsmedarbejdere, AT mv.)

- hvad er REACH
- hvilke konsekvenser har REACH for den enkelte virksomhed
- udbrede kendskabet til KEMi-guiden som brugervenligt kemikalierregistreringsværktøj

Aktiviteter

- REACH pjese og REACH visitkort
- REACH nyhedsbreve
- REACH heldagsmøder 6 stk.
- REACH powerpoint præsentation på Key2greens hjemmeside

Tidsplan

- 23. Januar København
- 29. Januar Silkeborg
- 30. Januar Ålborg
- 5. Februar Odense
- 26. Februar Fredericia
- 4. Marts Vejen

Program

- REACH intro
- Fordele ved REACH – fra miljøets synspunkt
- REACH og virksomhederne
- Leverandørdialog – nøglen til at være REACH parat
- REACH workshop
- 2 lokale virksomheders erfaringer

No data - no market

Lise Emmy Møller
Projektmedarbejder Key2Green

EU kemikalielovgivning 1967 - 2003

- Problem
 - for få data om stoffers egenskaber
 - for lidt viden om stoffers anvendelse
 - myndigheder ikke tilstrækkelige data og ressourcer til farligheds- og risikovurdering
 - for få stoffer risikovurderet
- Kommissionen White Paper 2001
- REACH Forslag 2003
- REACH vedtaget 1. Juni 2007

Formålet med REACH

- Højt beskyttelses niveau for mennesker og miljø
- Øget konkurrenceevne og innovation
 - fælles system for nye og eksisterende kemiske stoffer
 - omvendt bevisbyrde
 - no data - no market

Omvendt bevisbyrde

- ansvar for at skaffe viden ligger hos kemikalieproducenter og importører
- krav om datasæt for alle stoffer >1ton,

Hvad står REACH for?

- Registrering: Producenter og importører skal registrere kemiske stoffer
- Evaluering: Myndighederne vurderer forslag til nye forsøg og vurderer om der er behov for mere viden om udvalgte stoffer
- Autorisation: Myndighederne godkender brugen af de mest skadelige stoffer til specifikke anvendelser
- Chemicals

Hvad er REACH 1

- Mere viden om kemiske stoffers miljø- og sundhedsfarlige egenskaber
 - datasæt for alle stoffer >1 ton, jo større mængder jo mere data
- Mere viden er til gavn for hele samfundet

Hvad er REACH 2

- Information i leverandorkæden - alle foreliggende oplysninger skal videregives
 - Sikkerhedsdatablad og evt. eksponeringsscenario
 - gøre det muligt at udarbejde APB, lene arbejdstagers adgang til data, give kunden adgang til oplysninger
 - Gælder også opstrøms fra bruger til leverandor
 - oplyse om anvendelse til eksponeringsscenario

Hvad er REACH 3

- Stoffer i artikler er omfattet
 - **tilsigtet afgivelse** >1 ton pr producent pr år (duftviskelæder, duftlys, kuglepenn, bleer med lotion); det afgivne stof registreres
 - **indeholder** > 0,1% særligt problematiske stoffer > 1 ton pr producent pr år; brugeren informeres om indhold af stoffet, der sendes en anmeldelse til Agencuret

Tidslinien

- 1. juni 2007: Sikkerhedsdatablade
- 1. juni 2008: Nye kemiske stoffer registreres
- 1. juni – 1. december 2008: Præregistrering
- 1. januar 2009: Liste over præregistrerede stoffer
- 1. juni 2009: Liste over godkendelsespligtige stoffer
- 1. december 2010: Registrering >1000 T (+svhc)
- 1. juni 2013: Registrering > 100 T
- 1. juni 2018: Registrering > 1 T

Hvem er omfattet

- REACH dækker som udgangspunkt alle kemiske stoffer
- REACH omfatter alle virksomheder der producerer, importerer, forhandler eller anvender rene kemiske stoffer, kemiske produkter (blandinger) og artikler.

Rolle i REACH

- **Producent:** Producerer rene kemiske stoffer
- **Importør:** Importerer varer fra lande udenfor EU
- **Downstream bruger:** Anvender kemiske stoffer og kemiske produkter til fremstilling af varer
- **Distributør:** Sælger kemiske stoffer og -produkter videre uden egen bearbejdning

Hvilken rolle har virksomheden

- En virksomhed kan have flere roller
- Rollen afhænger af de kemiske stoffer og produkter der anvendes på virksomheden. Det er derfor vigtigt at tage fat i de kemiske stoffer og -produkter enkeltvis for dermed at se hvilken rolle der hører til stoffet.

Eksempel kemiske stoffer

- Blander kemiske stoffer og produkter til et rengøringsmiddel → **Downstream bruger**
- 2 af indholdsstofferne importeres fra Ukraine → **Importør**
- Køber og videresælger et produkt i dunke → **Distributør**
- Fremstiller et kemisk stof → **Producent**
- Vedligehold på virksomhed → **Downstream bruger**

Eksempel artikler

- Producerer T-shirts → **Downstream bruger**
- Tekstilerne importeres fra Thailand → **Importør**
- Tekstilerne indeholder > 0,1 % problematisk stof → **Importør**
- Importerer duftlys fra Kina → **Importør**

Hvilke forpligtigelser er der

- **Producent** skal præregistrere og registrere
- **Importør** skal præregistrere og registrere
- **Downstream bruger** skal følge SDS og eksponeringsscenarium og oplyse om anvendelse til leverandør
- **Distributør** skal levere information videre fra leverandør til bruger og omvendt

Her kan du finde mere

- www.mst.dk Miljøstyrelsens hjemmeside
- www.REACH-KLARBESKED.dk Dansk tekstil hjemmeside
- www.at.dk Arbejdstilsynets hjemmeside
- www.ereach.dhigroup.com e-learningværktøj
- www.KEMIguiden.dk
- www.Key2Green.dk
- www.ec.europa.eu/echa/ Kemikalieagenturets hjemmeside.

Hvilken rolle har myndighederne

Lise Emmy Møller
Projektmedarbejder, Key2Green

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1012 af 16. august 2007

- Henlæggelse til Miljøstyrelsen, Arbejdstilsynet og Energistyrelsen af opgaver og tilsyn vedrørende Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH)

Miljøstyrelsen

- Miljøstyrelsen udfører de opgaver, som i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om REACH tildeles de nationale kompetente myndigheder, jf. forordningens artikel 121.
- Miljøstyrelsen fører tilsyn med overholdelsen af reglerne i den i § 1 nævnte forordning i overensstemmelse med forordningens og lovens regler herom, jf. dog stk. 2-4.

Kemikalieinspektionen

- Udfører tilsyn og kontrol.
 - Overholder importør, producent og forhandlere af kemiske stoffer reglerne
- 3 indsatsområder
 - væsentlig betydning for sundhed og miljø
 - andre krav i Danmark end i det øvrige EU
 - import fra tredjelande
- Alle kan indberette til Kemikalieinspektionen

Etablering af FORUM

- Koordinere håndhævelsesprojekter
- Fremhæve problemer på fællesskabsplan
- Udvikle harmoniserede arbejdsmetoder og værktøjer
- Udvikle procedure for elektronisk informationsudveksling

Kontrol i 2006

- Europæisk samarbejde CLEEN
- E-commerce: omfatter kontrol med markedsføring af kemikalier via internettet
- EuroAzo: omfatter kontrol med azofarver i tekstiler

Arbejdstilsynet

- Arbejdstilsynet fører tilsyn med forordningens regler i afsnit IV om oplysninger i leverandørkæden med undtagelse af artikel 33, stk. 2, jf. dog stk. 3 og 4.

Håndhævelse omkring oplysninger i leverandørkæden

- Sikkerhedsdatablade.
- Arbejdsgiveren adgang til sikkerhedsdatablade mv.
- Virksomhedernes pligt til 10 års dataopbevaring
- Downstream brugers pligt til at sende oplysninger opad i leverandørkæden
- Leverandørens pligt til at videregive oplysninger nedad i leverandørkæden

Energistyrelsen

- Stk. 4. På offshoreanlæg m.v. omfattet af offshore-sikkerhedsloven fører Energistyrelsen tilsyn med forordningens regler i afsnit IV om oplysninger i leverandørkæden med undtagelse af artikel 33, stk. 2.

Miljøtilsynsmedarbejderen

- Ingen tilsynspligter i forbindelse med REACH
- Serviceopgaver
 - gøre opmærksom på REACH
 - henvise til forskellige hjælpeværktøjer
 - evt. hjælpe med samarbejdspartnere
 - besvare spørgsmål

Lokale rådgivere

- Gøre opmærksom på REACH i forbindelse med andre opgaver på en virksomhed
- Vejlede virksomheder
- Henvise til hjælpeværktøjer
- Efteruddannelse

Bilag C

Indlæg fra temadage om EU's nye kemikalielovgivning

REACH den nye EU-kemikalielovgivning

Lise Emmy Møller
Projektmedarbejder Key2Green

1

EU kemikalielovgivning 1967 -2003

- Problem
 - for få data om stoffers egenskaber
 - for lidt viden om stoffers anvendelse
 - myndigheder ikke tilstrækkelige data og ressourcer til farigheds- og risikovurdering
 - for få stoffer risikovurderet
- Kommissionen White Paper 2001
- REACH Forslag 2003
- REACH vedtaget 1. Juni 2007

2

Formålet med REACH

- Højt beskyttelses niveau for mennesker og miljø
- Øget konkurrenceevne og innovation
 - fælles system for nye og eksisterende kemiske stoffer
 - omvendt bevisbyrde
 - no data - no market

3

Hvad står REACH for?

- Registrering: Producenter og importører skal registrere kemiske stoffer
- Evaluering: Myndighederne vurderer forslag til nye forsøg og vurderer om der er behov for mere viden om udvalgte stoffer
- Autorisation: Myndighederne godkender brugen af de mest skadelige stoffer til specifikke anvendelser
- Chemicals

4

Hvad er REACH

- Mere viden om kemiske stoffers miljø- og sundhedsfarlige egenskaber
- Mere viden er til gavn for hele samfundet
- Information i leverandørkæden - alle foreliggende oplysninger skal videregives
- Stoffer i artikler er omfattet;
 - tilsigtet afgivelse >1 ton pr. producent pr år
 - indeholder > 0,1% særligt problematiske stoffer > 1 ton

5

Tidslinien

- 1. juni 2007: Sikkerhedsdatablade
- 1. juni 2008: Nye kemiske stoffer registreres
- 1. juni – 1. december 2008: Præregistrering
- 1. januar 2009: Liste over præregistrerede stoffer
- 1. juni 2009: Liste over godkendelsespligtige stoffer
- 1. december 2010: Registrering >1000 T (+svhc)
- 1. juni 2013: Registrering > 100 T
- 1. juni 2018: Registrering > 1 T

6

Præregistrering 1. juni til 1. december

- Indfasningsstoffer præregistreres
 - Producent/importør identitet
 - Stoffets navn
 - CAS.nr.
 - EINECS-nr. og
 - Mængde

7

Registrering

- Producent/importør identitet
- Stoffets identitet
- Stoffets fremstilling
- Stoffets anvendelse
- Stoffets klassificering og mærkning
- Vejledning i sikker brug
- Fysisk-kemiske egenskaber
- Toksiske- og økotoxiske egenskaber, mængdeafhængig
- Eksponeringsoplysninger 1-10 tons
- Kemikaliesikkerhedsrapport >10 tons

8

Hvem er omfattet

- REACH dækker som udgangspunkt alle kemiske stoffer
- REACH omfatter alle virksomheder der producerer, importerer, forhandler eller anvender rene kemiske stoffer, kemiske produkter (blandinger) og artikler.

9

Rollerne i REACH

- **Producent:** Producerer rene kemiske stoffer
- **Importør:** Importerer varer fra lande udenfor EU
- **Downstream bruger:** Anvender kemiske stoffer og kemiske produkter til fremstilling af varer
- **Distributør:** Sælger kemiske stoffer og -produkter videre uden egen bearbejdning

10

Hvilken rolle har virksomheden

- En virksomhed kan have flere roller
- Rollen afhænger af de kemiske stoffer og produkter der anvendes på virksomheden. Det er derfor vigtigt at tage fat i de kemiske stoffer og -produkter enkeltvis for dermed at se hvilken rolle der hører til stoffet.

11

Hvilke forpligtigelser er der

- **Producent** skal præregistrere og registrere
- **Importør** skal præregistrere og registrere
- **Downstream bruger** skal følge SDS og eksponeringsscenario og oplyse om anvendelse til leverandør
- **Distributør** skal levere information videre fra leverandør til bruger og omvendt

12

Leverandørdialog

- Nedad i kæden
- Opad i kæden
- Innovation
- Substitution

13

Hvem er tilsynsmyndigheden?

- Miljøstyrelsen
- Arbejdstilsynet
- Energistyrelsen

14

Miljøstyrelsen

- Udpeger CA'er, der er ansvarlig for at udføre opgaver tildelt i REACH;
 - Udvalg
 - Arbejdsgrupper
 - RIP-projekter
 -
- Miljøstyrelsen fører tilsyn med overholdelsen af reglerne i REACH

15

Kemikalieinspektionen

- Udfører tilsyn og kontrol.
 - Overholder importør, producent og forhandlere af kemiske stoffer reglerne

16

Etablering af FORUM

- Koordinere håndhævelsesprojekter
- Fremhæve problemer på fællesskabsplan
- Udvikle harmoniserede arbejdsmetoder og værktøjer
- Udvikle procedure for elektronisk informationsudveksling

17

Arbejdstilsynet har ansvar for tilsyn omkring oplysninger i leverandørkæden

- Sikkerhedsdatablade.
- Arbejdstageren adgang til sikkerhedsdatablade mv.
- Virksomhedernes pligt til 10 års dataopbevaring
- Downstream brugers pligt til at sende oplysninger opad i leverandørkæden
- Leverandørens pligt til at videregive oplysninger nedad i leverandørkæden

18

Energistyrelsen

- Fører tilsyn med forordningens regler på offshoreanlæg

19

Miljøtilsynsmedarbejderen

- Ingen tilsynspligter i forbindelse med REACH
- Serviceopgaver
 - gøre opmærksom på REACH
 - henvise til forskellige hjælpeværktøjer
 - evt. hjælpe med samarbejdspartnere
 - besvare spørgsmål

20

Her kan du finde mere

- www.mst.dk Miljøstyrelsens hjemmeside
- www.REACH-KLARBEKED.dk Dansk REACH hjemmeside
- www.at.dk Arbejdstilsynets hjemmeside
- www.ereach.dhigroup.com e-læringsværktøj
- www.KEMigulden.dk
- www.Key2Green.dk
- www.ec.europa.eu/echa/ Kemikaleagenturets hjemmeside.

21

Fordele ved REACH set fra miljøets synspunkt

Henrik Søren Larsen
Miljøstyrelsen
Kemikalier

Dagens tekst

- Hvad er nyt?
- Hvordan forbedrer REACH miljøet?
- Hvad skal virksomhederne fokusere på?

Hvad er nyt? i store træk

- Alle stoffer er omfattet!
- Samme regler for nye stoffer
- Registrering:
 - Ny viden om stoffer
 - Ny viden om stoffers anvendelse
 - Ny viden om eksponering
 - Ny viden om forsvarlig håndtering
 - Stoffer i artikler: registrering / anmeldelse

Ikke:

- Undtagelser
- Medicin
- Fødevarer
- Biocider
- Plantebeskyttelse
- Kosmetik
- Medicinsk udstyr

Hvad er nyt? i store træk

- Artikel 32 f.eks. håndtering eller tjektestet
- Sikkerhedsdatabladet generelt
- Eksponeringsscenarioet (tilfald for anvendelsen)
- Ikke farlige stoffer, men særligt problematiske stoffer
- > 0,1 % af et særligt problematisk stof på ECHA "kandidatliste"
- Brugere af kemikalier er omfattet
 - pligt til at bruge forsvarligt som anvist eller selv påvise forsvarlig brug

Hvad er nyt? i store træk

- Vurdering
 - testforslag
 - stikprøvekontrol
 - stofvurdering - fokus på mere information
- Godkendelse
 - substitution, hvis egnede alternativer
- Begrænsninger
 - fra direktiv til forordning: direkte

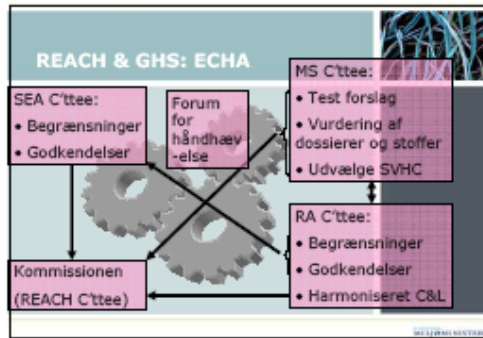
NYT for Industrikemikalier

Komitologi

ikke fælles beslutning Råd / Parlament

Hvad er nyt? i store træk

- ECHA: Det Europæiske Kemikalieagentur

Hvad er nyt? i store træk

- ECHA: Det Europæiske Kemikalerbureau
- Klassificering og mærkning
 - overtages af gennemført Globalt
 - CMR og andre stoffer
 - selvklassemuligheder
- Information

Uanset mængde 1. dec. 2010

Fareegenskaber
Alle testresultater
PNEC/DNEL
Forsvarlig brug iflg. sikkerhedsdatablad

Giver REACH et bedre miljø

- VIDEN!
 - om både farer og risici
 - mårette håndtering og forholdsr
 - øger "sund" substitution
 - markedet øget mulighed for at tage hensyn til sundhed og miljø
- Pligt til **forsvarlig brug** af farlige stoffer
- Målettet information
 - Eksponeringsscenarier

for REACH: basal viden for mindre end 14 % af stoffer > 1000

Ret til at få vurderet brug af leverandør

Hvordan kan kommunerne bruge REACH?

- VIDEN!
 - om farer på ECHA hjemmeside
 - Eksponeringsscenarier for de stoffer virksomhedene bruger og udleder
- Ved udstedelse af godkendelser
- Ved tilsyn
- Indberetning af overtrædelser til Miljøstyrelsen
- Kommunernes egen brug af kemikalier

Hvad kræver virksomhedernes særlige opmærksomhed?

- Hvilke stoffer bruger jeg?
- Er jeg importer til EU?
- Forhandler jeg kemiske produkter?
- Præregistrering:
 - Skal jeg præregistrere?
 - Er stoffer vigtige for min virksomhed præregistrerede?
- Dialog med leverandører

Hvad kræver virksomhedernes særlige opmærksomhed?

- Hvordan bruger jeg kemikalier?
- Hvordan bruger jeg eksponeringsscenariet?
- Har jeg anvendelser, der er fortrolige for leverandøren?
- Bruger jeg særligt problematiske stoffer?
 - hvis ja, hvilken strategi?
- Hvor får jeg hjælp?

Hjælp!

- Help desks
 - <http://www.msl.dk/Kemikalien/REACH/Hjælpedesk/>
 - <http://www.dl.dk/Virksomhed/Miljoe/REACH/>
- e-learning
 - ereach.dhigroup.com/index.htm
- ECHA Vejledning og navigator
 - http://echa.europa.eu/reach_en.html
- Brancheorganisationer / konsulenter

Konklusion

- REACH er et helt nyt dyr!
- REACH er en kæmpe udfordring!
- REACH giver nye pligter
- REACH er også en hjælp
- REACH kan hjælpe kommuner og virksomheder ved godkendelser / tilladelser
- Der er hjælp at få

Hvis du vil bruge kemikalier forsvarligt

Der er lang vej endnu!

TAK for jeres opmærksomhed

REACH?????

Jeg må hellere kigge nærmere på det

Direktiv 67/548 Klassificering og mærkning C&L

67-dir. Bilag VI: Kriterier

FN ⇒ REACH C'ttee

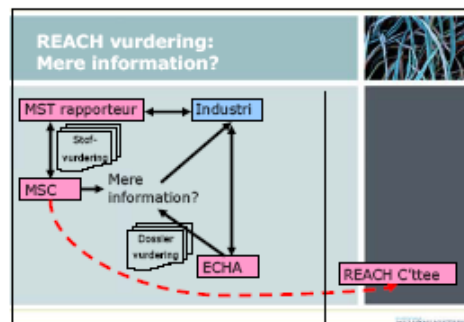
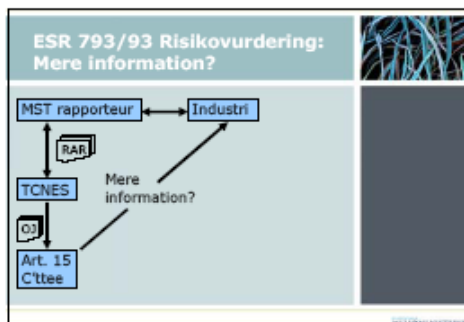
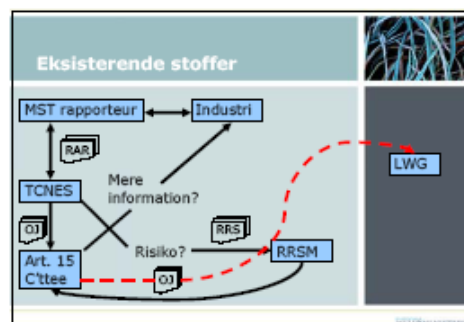
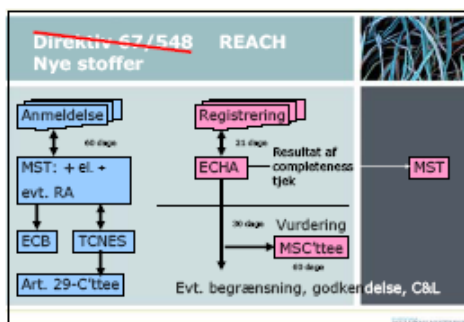
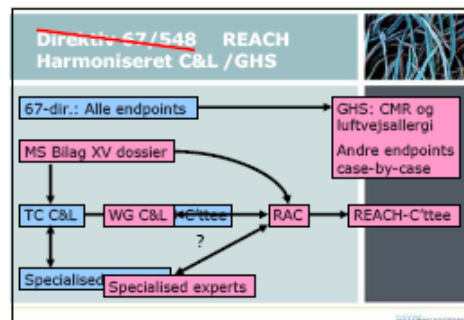
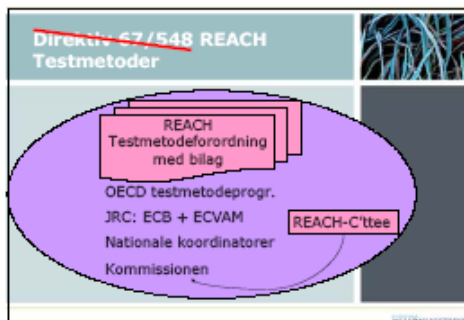
GHS Bilag I: Kriterier

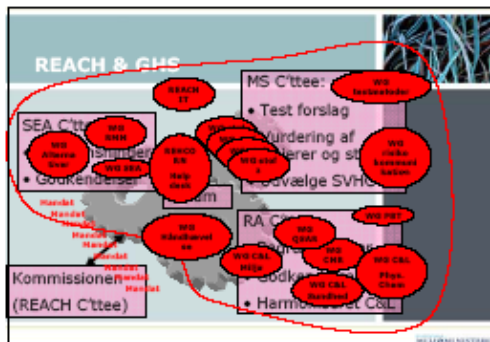
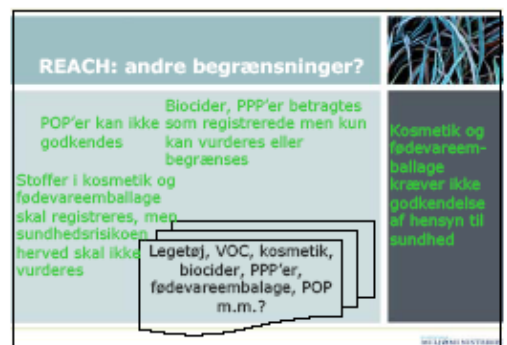
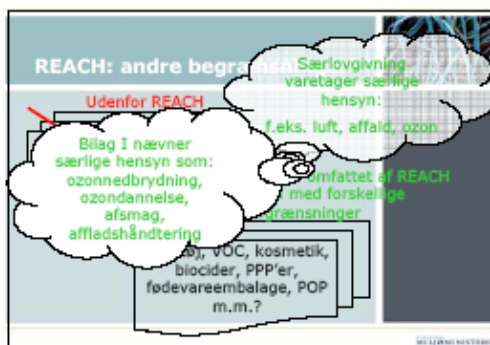
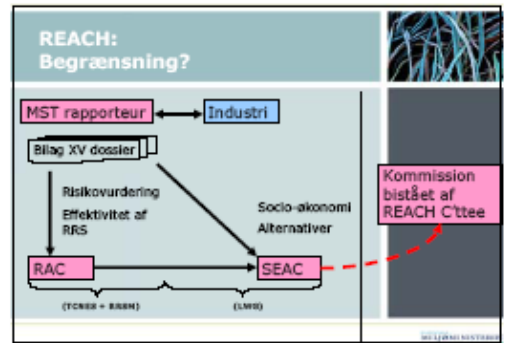
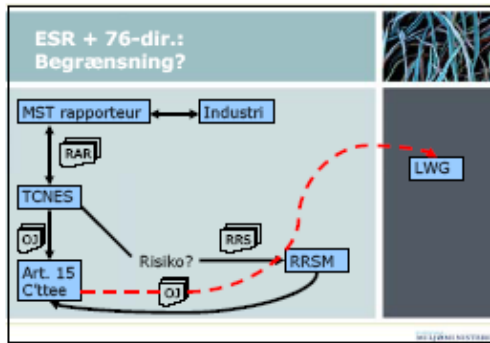
Direktiv 67/548 Testmetoder

67-dir. Bilag V: Testmetoder

OECD testmetodeprogr.
JRC: ECB + ECVAM
Nationale koordinatører
Kommissionen

Art. 29-C'ttee

REACH og virksomhederne

Christina Busk, Dansk Industri

DANSK INDUSTRI

Tre spørgsmål

- Hvilke fordele kan danske virksomheder opnå ved REACH?
- Hvordan udnyttes information i leveranderkæden bedst?
- Hvordan kan danske virksomheder klare sig overfor de store udenlandske leverandere?

DANSK INDUSTRI

Hvilke fordele kan danske virksomheder opnå ved REACH?

- Generelt - fokus på ressourceforbrug og ansvarbyrde
 - Også fordele ved REACH
- Odsættelse
 - Producenter / importører med registreringspligt
 - Downstream-brugere der blander kemiske produkter
 - Downstream-brugere med produktion eller import af artikler

DANSK INDUSTRI

Producent eller importør - med registreringspligt

- Eksempelvis:
 - De der fremstiller kemiske enkeltstoffer
 - De der importerer kemiske enkeltstoffer eller kemiske produkter - eks. maling, lim, shampoo eller rengøringsmidler
- Hvis det kan være et konkurrenceparameter i forhold til producenter udenfor EU.
- Eventuelt flere data

DANSK INDUSTRI

Downstream-brugere - der blander kemiske produkter

- Eksempelvis:
 - Malingproducenter
 - De der blander rengøringsmidler og shampoo
- Flere data
 - Etenspørges ofte, men det er svært at få data
 - Eris mærkning
- Innovation - tankt provokativt
 - Der vil være stoffer som forsvinder

DANSK INDUSTRI

Downstream-brugere - der blander kemiske produkter

- EU-virksomhed får en fordel ved det 'grønne image'
 - Søb det image hos kunderne
- Styrke intern logistik
 - Udnyt din viden om leveranderekæden
- Ensatet system i EU

DANSK INDUSTRI

Downstream-brugere der producerer artikler eller importører af artikler

- Eksempelvis:
 - Elektronindustrien
 - Bilimportører
- Fiere data - sikre forholdene for medarbejdere
- Skabe produkter med troværdighed

Information i leverandørkæden

Information til og fra leverandører

- Sørg for at begrænse informationer op og ned i kæden
 - Forstå REACH
 - Uundværlige produkter
- Downstream-brugere - Sammenlign intern brug med leverandørbrugsanvisning
 - Tjek eksponeringskortet - når de modtages
- Artikelimportører - vær tidligt ude - svært at få svar

Information i leverandørkæden

Information til kunder

- Information til kunder bliver mere kompleks
 - Tænk på formlingen

Internt

- Styr på hvad der anvendes af kemikalier
 - Hvilke roller virksomheden har
- Vigtigt - solidt IT-system
 - anvend de data der skabes via nye databaser
- Eksempel: Farve- og Lakindustrien
 - Fælles brancheskab - letter arbejdet og konkurrencen

Danske virksomheder vs. Store udenlandske virksomheder

Konkurrence

- Registreringspligtige virksomheder
 - Stor omsætning for de mindre og mellemstore
 - De store virksomheder er stadig "små"
- Downstream-brugere
 - Konkurrencer ikke stillet så meget anderledes
- Myndighedernes håndhævelse
 - Vigtigt med ens håndhævelse
- Risikobegrænsende foranstaltninger
 - Under forhandlingerne, nævnt som fordel

Danske virksomheder vs. Store udenlandske virksomheder

Overvejelser

- Risiko - råvarer udgår
- Mindre virksomhed der bruger et kemikale meget speciel
- Valg af leverandør
 - Udenfor EU kræver mere
 - Import af artikler - stort arbejde

Hvad gør vi i DI

- Oprettet REACH helpdesk, som er åben for alle
 - www.reach-klarbesked.dk
- Afholder kurser i REACH
- Oprettet et REACH-netværk for DI virksomheder

REACH Workshop

Lise Emmy Møller
 Projektmedarbejder
 Key2Green

1

Hvordan kommer vi i gang med REACH

- Start med kemikaliestyling
- Brug checklisten
- Find virksomhedens roller
- eksempler

2

Hvad er kemikaliestyling

- systematisk registrering af kemikalier
- vurdering af kemikalier (substitution)
- behandling af kemikalier
- formidling af oplysninger
- dokumentation af miljø- og arbejdsmiljølovgivningen

3

Hvorfor kemikaliestyling

- giver lettere klarhed over hvilken del af kemikalielovgivningen(REACH) virksomheden er omfattet af
- mulighed for offensiv dialog med leverandører, interessenter og myndigheder
- sikrer en bedre intern kommunikation om kemikalier og forståelse for vigtigheden i prioritering af området

4

Substitution af de farligste

- hjælp fra forskellige lister
 - LOFS, LOUS, Effektlister, AT's grænseværdiliste, organiske opl., > 0,1% cancer, epoxy, cyanat mv.
- vurder hvilke lister der er relevant og fokuser på dem og vær opdateret
- hjælp fra leverandøren

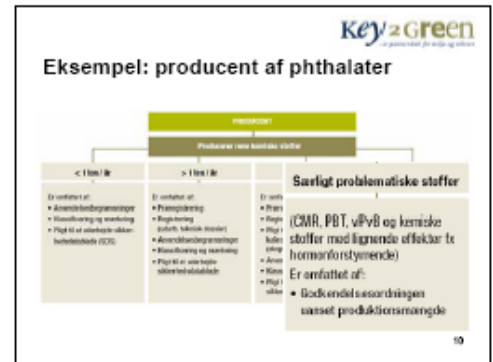
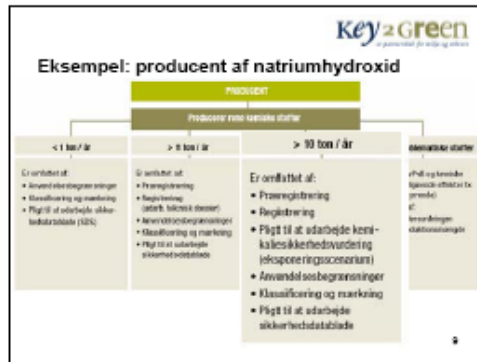
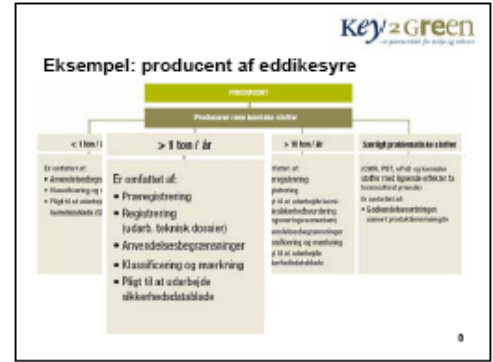
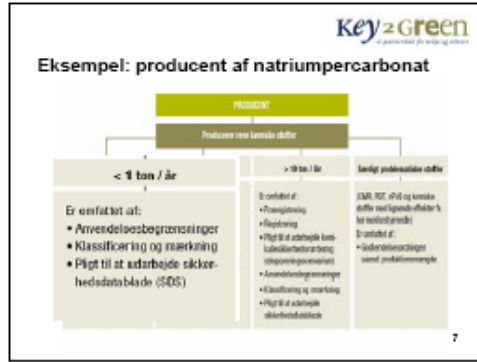
5

Med følgende checkliste får I et overblik over kemikalielovbruget og kommer i gang med REACH:

1. Hvilke kemiske stoffer og -produkter anvendes?
2. Hvor købes de (import fra lande udenfor EU)?
3. Hvilke mængder anvendes?
4. Hvad anvendes de til?
5. Identificering af virksomhedens solter (producent, importør, downstream bruger, distributør)
6. Kontakt leverandører og for se de kemikalier der anvendes, bliver registreret og om anvendelsen er med i kemikalielovgivningen

6

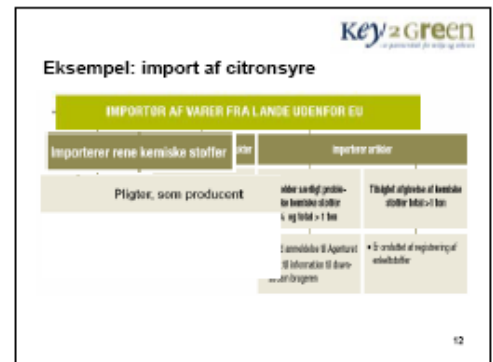

Key2Green
Er godkendt til salg og import

Godkendelsen indeholder

- Identitet på indehaver af godkendelse
- Stoffets identitet
- De anvendelser der er godkendt
- Eventuelle betingelser
- Dato for revurdering af godkendelsen
- Eventuelle krav til monitoring

11

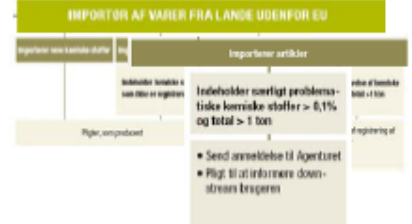

Eksempel: import af pletrens

13

Eksempel: importerer elektroniske artikler

14

Eksempel: import af bleer med lotion

15

Eksempel: import af bleer med lotion

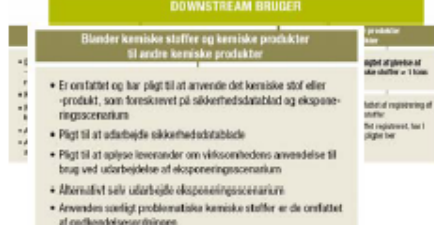
16

Eksempel: producent af rengøringsmiddel

17

Eksempel: producent af rengøringsmiddel

18

Key2Green
Er godkendt af miljø og sikkerhed

Eksempel: producent af rengøringsmiddel

DOWNSTREAM BRUGER

Blender kemiske stoffer og kemiske produkter til andre kemiske produkter	eller producerer kemiske produkter
<ul style="list-style-type: none"> Er omfattet og har pligt til at anvende det kemiske i produkt, som foreskrevet på sikkerhedsdatablad og eksponeringscenarium Pligt til at udarbejde sikkerhedsdatablade Pligt til at oplyse leverandør om virksomhedens anvendelse, hvis det ikke er beskrevet i sikkerhedsdatabladet. Dette er til brug ved producentens udarbejdelse af eksponeringscenarium Alternativt selv udarbejde eksponeringscenarium Anvendes særligt problematiske kemiske stoffer er de omfattet af godkendelsesordningen 	<p style="text-align: center;">Indeholder kemiske stoffer som ikke er registreret i EU</p> <p style="text-align: center;">Pligter, som producent</p>

19

Key2Green
Er godkendt af miljø og sikkerhed

Eksempel: t-shirt med PVC-tryk

DOWNSTREAM BRUGER

Blender kemiske stoffer og kemiske produkter til andre kemiske produkter	Bruger kemiske stoffer eller produkter i produktionen af artikler
<ul style="list-style-type: none"> Er omfattet og har pligt til at anvende det kemiske i produkt, som foreskrevet på sikkerhedsdatablad og eksponeringscenarium Pligt til at udarbejde sikkerhedsdatablade Pligt til at oplyse leverandør om virksomhedens anvendelse til brug ved udarbejdelse af eksponeringscenarium Alternativt selv udarbejde eksponeringscenarium Anvendes særligt problematiske kemiske stoffer er de omfattet af godkendelsesordningen 	<p style="text-align: center;">Indeholder særligt problematiske kemiske stoffer > 8,1% og totalt > 1 ton</p> <ul style="list-style-type: none"> Send anmeldelse til Agenturet Pligt til at informere downstream brugeren

20

Key2Green
Er godkendt af miljø og sikkerhed

Hvad indeholder en anmeldelse

- Producentens identitet
- Evt. registreringsnummer på det kemiske stof
- Stoffets identitet
- Klassificering
- Kort beskrivelse af anvendelsen
- Mængden

21

Key2Green
Er godkendt af miljø og sikkerhed

Eksempel: producerer viskelæder med duft

DOWNSTREAM BRUGER

Blender kemiske stoffer og kemiske produkter til andre kemiske produkter	Bruger kemiske stoffer eller produkter i produktionen af artikler				
<ul style="list-style-type: none"> Er omfattet og har pligt til at anvende det kemiske i produkt, som foreskrevet på sikkerhedsdatablad og eksponeringscenarium Pligt til at udarbejde sikkerhedsdatablade Pligt til at oplyse leverandør om virksomhedens anvendelse til brug ved udarbejdelse af eksponeringscenarium Alternativt selv udarbejde eksponeringscenarium Anvendes særligt problematiske kemiske stoffer er de omfattet af godkendelsesordningen 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Tilføjet til vægten af kemiske stoffer totalt > 1 ton</th> <th>Igalt stykker af de stoffer > 1000</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> Er omfattet af registrering af enkelte stoffer </td> <td> <ul style="list-style-type: none"> Er omfattet af registrering af stoffer Er registreret, for i ligner pligter her </td> </tr> </tbody> </table>	Tilføjet til vægten af kemiske stoffer totalt > 1 ton	Igalt stykker af de stoffer > 1000	<ul style="list-style-type: none"> Er omfattet af registrering af enkelte stoffer 	<ul style="list-style-type: none"> Er omfattet af registrering af stoffer Er registreret, for i ligner pligter her
Tilføjet til vægten af kemiske stoffer totalt > 1 ton	Igalt stykker af de stoffer > 1000				
<ul style="list-style-type: none"> Er omfattet af registrering af enkelte stoffer 	<ul style="list-style-type: none"> Er omfattet af registrering af stoffer Er registreret, for i ligner pligter her 				

22

Key2Green
Er godkendt af miljø og sikkerhed

Professionel bruger

Anvender kemiske stoffer og kemiske produkter i arbejdsopgaver

- Er omfattet og har pligt til at anvende det kemiske stof eller kemiske produkt, som foreskrevet i sikkerhedsdatablad og eksponeringscenarium
- Pligt til at oplyse leverandør om virksomhedens anvendelse, hvis det ikke er beskrevet i sikkerhedsdatabladet. Dette er til brug ved producentens udarbejdelse af eksponeringscenarium

23

Key2Green
Er godkendt af miljø og sikkerhed

Hvor kan jeg finde mere

- www.mst.dk Miljøstyrelsens hjemmeside
- www.REACH-KLARBEKED.dk Dansk Industri hjemmeside
- www.at.dk Arbejdstilsynets hjemmeside
- www.ereach.dhigroup.com e-learning svarark
- www.KEMlguiden.dk
- www.Key2Green.dk
- www.ec.europa.eu/echa/ Kemikalieagenturets hjemmeside

24

Deltagerliste

”REACH Temadag om EU´s nye kemikalielovgivning”

Onsdag den 23. januar 2008 kl. 9.00 – 15.30
I Center for Miljø, Kalvebod Brygge 45, Trekanten

	Virksomhed	Deltager
1	Allerød Kommune	Anne Larsen
2	Allerød Kommune	Elisabeth Johansson
3	Atkins	Sif Press-Kristensen
4	Center for Miljø	Hanne Reiff
5	Center for Miljø	Hasse H Andersen
6	Center for Miljø	Tina K Sørensen
7	ContainerCare A/S	Ingvar Lorentzen
8	Det Økologiske Råd	Susanne B Jakobsen
9	DFDS Canal Tours	Erik Holsko
10	DFDS Canal Tours	Mogens Krug
11	DSB Togvedligeholdelse	Søren Nielsen
12	Fisketorvet Shopping Center	Bjørn Banemann
13	Fisketorvet Shopping Center	Jesper Falkenskov
14	Fredensborg Kommune	Susanne P Drønen
15	Furesø Kommune	Louise M Rasmussen
16	Halsnæs Kommune	Lars Frandsen
17	Helsingør Kommune	Annette Vedel
18	Hillerød Kommune	Tanja Jerlang
19	Johnnys Servicecenter	Nicolai Hille
20	Kuwait Petroleum	Søren Junker
21	MediCult	Sine Toräng
22	MediCult	Camilla E Hansen
23	Statoil A/S Raffinaderiet	Annette Munch
24	SurfCoat A/S	Kristian Løkkegaard
25	YX Energi A/S	Henrik Wettlaufer
26	Statoil	Thomas Christian Trier
27	Statoil	Jens Pretzmann
	Oplægsholdere	
	Københavns Miljønetværk	Lotte Kjærsgaard
	Key2Green	Lise Emmy Møller
	Miljøstyrelsen	Frank Jensen el. Henrik Søren Larsen
	Dansk Industri	Christina Busk
	Kemira Water Denmark	Annette Ejsing
	Persano Group A/S	Jens E Hansen
	Lundbeck	Flemming W Andersen

REACH Temadag om EU´s nye kemikalielovgivning 30. januar 2008 i Aalborg

Navn	Firmanavn	Adr1	Postnr/by
Annette Schmidt	Effect	Møllebakken 4	8382 Hinnerup
Betina Dietrich Nielsen	Dankalk	Aggersundvej 50	9670 Løgstør
Christina Busk	Dansk Industri	Sofiendalsvej 88 A	9200 Aalborg SV
Gitte L. Kristensen	Ammunitionsarsenalet	Tuenvvej 120, Elling	9900 Frederikshavn
Hanne Jensen	Amanda Seafoods A/S	Constantiavej 29	9900 Frederikshavn
Henrik Riisgaard	Væksthus Nordjylland	Niels Jernes Vej 10	9220 Aalborg Øst
Inge A. Harder	AKV Langholt A.m.b.A.	Gravsholtvej 92	9310 Vodskov
Jan Skov Nørby	R2Group	Odinsvej 25	8722 Hedensted
John Thor Straten	Crawford Production Denmark A/S	Lupinvej 12	9500 Hobro
Kim Baade Christiansen	Crawford Production Denmark A/S	Lupinvej 12	9500 Hobro
Lene Larsen	Hamworthy Svanevej A/S	Fabriksparken 6	9230 Svenstrup J
Lene Uldall Lebeck	Siemens Wind Power A/S	Assensvej 11	9220 Aalborg Øst
Lise Emmy Møller	Key 2 Green	Vesterballevej 4-6	7000 Fredericia
Lise Toftild	Alternativ Hår ApS	Budolfi Plads 9	9000 Aalborg
Mariann B. Holm	Ammunitionsarsenalet	Tuenvvej 120, Elling	9900 Frederikshavn
Marianne Agger Epdrup	R2Group	Odinsvej 25	8722 Hedensted
Rikke Andersen	Bang & Olufsen A/S	Peter Bangs Vej 15	7600 Struer
Rikke Højer	Bang & Olufsen A/S	Peter Bangs Vej 15	7600 Struer
Susanne Beltoft	Dali a/s	Dali Allé 1	9610 Nørager
Tina Strøm Pedersen	Skalflex A/S	Industrivej 20B	8800 Viborg
Torben Nørlem	Miljøstyrelsen	Strandgade 29	1401 København K
Villiam Stokbro	Hydro-X A/S	Tylstrupvej 50	9320 Hjøllerup

Deltagerliste - REACH - EUs nye kemikalielovgivning

Tirsdag d. 5. februar 2008 i Syddanske Forskerparker, Odense

Anca Nielsen	Micro Matic A/S	amn@micro-matic.dk
Anette Møller	Grafisk Arbejdsgiverforening	anm@ga.dk
Birgitte Christiansen	Odense Staalskibsværft A/S	Bic@oss.dk
Camilla Bærentsen	Plum A/S	cb@plum.dk
Carsten Olsen	Kerteminde Kommune	cso@kerteminde.dk
Charlotte Busk	Dansk Industri	cbk@di.dk
Charlotte Sommer	H.J.Hansen Genvindingsindustri A/S	chs@hjhansen.dk
Christina Melvang	MiljøForum Fyn	cme@mf-fyn.dk
Finn Fløjborg	FJ Industries A/S	ff@fji.dk
Gurli Laursen	FJ Industries A/S	gl@fji.dk
Ivan Knudsen	C.M.Jernvarer A/S	ik@cmjern.dk
Jonna Klujeff	Holger Christiansen A/S	jokl@hcdk.com
Jørgen Rasmussen	Ergomat A/S	info@ergomat.dk
Kaj Frandsen	Odense Kommune	KBF@Odense.dk
Karsten Melvang	C.M. Jernvarer A/S	km@cmjern.dk
Kaare Dantoft	MiljøForum Fyn	kdd@mf-fyn.dk
Lars Holm	MiljøForum Fyn	lho@mf-fyn.dk
Linda Jørgensen	Australian Bodycare Cont. A/S	lj@australian-bodycare.com
Lise Emmy Møller	Key2Green	k2g@key2green.dk
Margit Lund Jensen	Dairy Fruit A/S	mlj@dairy-fruit.dk
Marianne Lyngså	Brenntag Nordic	marianne.lyngsaae@brenntag-nordic.com
Mette Beck-Nielsen	TekTrol Mineralolier A/S	mette@tektrol.dk
Mette Buus	Printline A/S	mb@printline.dk
Michael Terkelsen	Ergomat A/S	info@ergomat.dk
Mikkel Aagaard Rasmussen	Kerteminde Kommune	mar@kerteminde.dk
Mogens Michael Møller	MiljøForum Fyn	mmm@mf-fyn.dk
Ninna Johnsen	Kommunekemi a/s	njo@kommunekemi.dk
Pia Westphalen	Mondi Packaging Nyborg A/S	pia.westphalen@mondigroup.com
Rikke Brynaa Lintrup	Holger Christiansen A/S	rili@hcdk.com
Sidsel Dyekjær	Miljøstyrelsen	sidye@mst.dk
Signe Benche	Munck Asfalt a/s	sbe@munck-asfalt.dk
Sten Millot	FJ Industries A/S	sm@fji.dk
Stig Andersen	Tinby A/S	san@tinby.dk
Susanne Sohrbeck Heinrichs	Dansk Overflade Teknik	ssh@dot.dk
Søren Rask	Odense Staalskibsværft A/S	sora@oss.dk
Thomas Jensen	Emmeløv Mølle A/S	tj@emmelev.dk
Vivi Hedegaard	Galvano ApS	vhe@galvano.dk

REACH møde 26.02.2008 i Fredericia

Firma	Navn	E-mail
LOLEX ApS	Lone Blanner Jul	lbj@lolex.dk
Elektro-Isola	6 pers.	eb.christensen@elektro-isola.dk
hl-repro a/s	Solveig Løkke	sl@hl-repro.dk
COWI	Sven Havelund	svh@cowi.dk
Abena Produktion A/S	Mette-Sophie Thomsen	mst@abena.dk
Abena A/S	Lars Strandby	las@abena.dk
Ohrtr Arbejdsmiljø	Jeanette Ohrtr Johansen	joj@oam.dk
Forsv.Arbejdsmiljøcenter Syd	Randi Lagoni	randilagoni@mil.dk
Middelfart Kommune	Anni Berndsen	anni.berndsen@middelfart.dk
OJ Electronics A/S	Bernd Sievers	bsi@oj.dk
Horsens Kommune	Vibeke Lorentzen	vilo@horsens.dk
BST Nordvestfyn	Marianne Sommer	bst@nordvestfyn.dk
Smurfit Kappa Danmark AS	Lise Thorup	
Smurfit Kappa Danmark AS	Jane Østergaard	jane.ostergaard@smurfitkappa.dk
Kuma A/S	Morten Buhl	mb@kuma.dk
Iso Paint Nordic	Eva Paulsen	
Iso Paint Nordic	Joen Reinert	lab@isopaint.dk
Danisco	Sverre Berg-Jensen	g5svj@danisco.com
Danisco	Ninna Knudsen	g5nik@danisco.com
KWH Pipe AS	Finn Pedersen	fpe@kwhpipe.dk
Jutlandia	Rune Jacobsen	rj@jut.dk
VetXX A/S	Lisbeth Lindholm	
VetXX A/S	Jens Søndermark	soendermark@vetxx.com
Lomico A/S	Julke Jan Oenema	julke@lomico.dk
Logitrans	Gitte Kirkegaard	gk@logitrans.com
Besma International Chem A/S	Gitte Just Pedersen	besma@besma.dk
Hornsyld Købmandsgaard	Poul Møller	pm@hk-hornsyld.dk
Kolding Kommune	Vicki Schmidt	vims@kolding.dk
Schur Pack Denmark	Svend Ellegaard	sed@schur.com
Bruno Westerback	ITW Novadan	Oplægsholder

Deltagerliste til Temadag om REACH EU's nye kemikalielovgivning på Vejen Kongres Hotel - tirsdag den 4. marts 2008 kl. 9.00 – 15.30

* Indlægsholder

Firma	Navn
Miljønetværk Syd	* Poul Thorn
Miljønetværk Syd	Diana Olesen
Miljønetværk Syd	Helle Noer
Forsyningen, Esbjerg Kommune	* Tenna Nerbygaard
Naturmælk amba	* Benno Giese
Jutiandia Terminal A/S	* Jens Jacob Petersen
Key2Green	* Lise Emmy Møller
Miljøstyrelsen	* Frank Jensen / Henrik Søren Larsen
Dansk Industri	* Christina Busk
Key2Green	* Susanne Backer
R2Group	* Jan Skov Nørby
Abena A/S	Mette a. Detlefsen
Abena A/S	Lotte Holm Thomsen
Alcumatic A/S	Jette Hadberg
Alcumatic A/S	Kirsten Opstrup
Arbejdstilsynet TC 3	Dora Jensen
Billund Kommune	Gitte Skovlund
Billund kommune	Ulla Berg Bojesen
Billund Lufthavn	Jette Gelsbjerg
Danish Crown Vojens	Dan Christoffersen
Esbjerg Farve- & Lakfabrik A/S	Karina Kjær Andersen
Esbjerg Golfklub	Preben Conradsen
Esbjerg Kommune	Sonja Knudsen
FiberVisions a/s	Pia Fries
Forsyningen, Esbjerg Kommune	Karina Kristiansen
Fosroc A/S	Hans Peter Paulsen
Fosroc A/S	Pia Reese
Grønt Netværk Sønderjylland	Lydia Nansen
Gunnar Lund Olieservice A/S	Bjame Jensen
HJORTKÆR maskinfabrik a/s	Annette Burkarl
Højbjerg Maskinfabrik A/S	Birthe Jørgensen
Logitrans	Niels Peter Knudsen
Modulex A/S	Jan Petersen
Modulex A/S	Ole Pedersen
Natur og Miljø, Vejen Kommune	Jens Jørgen Nørrevang
Naturmælk amba	Anne Lund Jensen
Ocean Team Scandinavia A/S	Marie Ægidius
Oksbøllejren	René Mathiasen
Plus A/S	Søren Kaspersen
Siemens Wind Power	Anette Vestergaard

Stena Aluminium A/S	Erica Richard
Stena Aluminium A/S	Inga Sørensen
Stena Aluminium A/S	John Jørgensen
Stena Aluminium A/S	Knud Bryndum
Sydvestjysk Sygehus, Klinisk Diagnostisk Område	Jette Lilleroj
Sygehus Sønderjylland	Bo Jøne
Sønderborg Kommune	Anakavee Grøn
Sønderborg Kommune	Tina Bendixsen
Trioplast Nyborg A/S	Ida Rudbeck Rønne
Unibolt A/S	Ole Damsgaard
Varde Kommune	Line Rødgaard
Vestas Towers A/S	Arne Vang Møller
Vestfrost	Preben R. Jensen
WorkLife A/S	Eva Mastrup

Evaluering Vejen

Antal tilmeldte: 54 (inkl. indlægsholdere)

Antal fremmødte: 50

Antal evalueringsskemaer: 35

Indlæg	Godt	Neutralt	Dårligt
1. REACH intro, v/ Lise Emmy Møller, Key2Green	31	4	
2. Fordele ved REACH – fra miljøets synspunkt, v/ Frank Jensen eller Henrik Søren Larsen, Miljøstyrelsen	33	2	
3. REACH og virksomhederne v/ Christina Busk, Dansk Industri	31	3	
4. Leverandørdialog – nøglen til at være REACH parat			
5. REACH debatpanel v/ Key2Green, Dansk Industri, Miljøstyrelsen og R2Group	32	3	
6. Indlæg fra JUTLANDIA Terminal A/S v/ Jens Jacob Petersen	30	5	
7. Indlæg fra Naturmælk amba v/ Benno Giese	25	10	
8. Fysiske rammer, forplejning og præsentationsmidler	27	8	
9. Information/indbydelse forud for mødet	25	7	3

Kommentarer til dagen:

- Indbydelse indeholdt ikke information om hvor det skulle afholdes el. lign.
- Indbydelse indeholdt ikke information om hvor kurset blev afholdt. Dette fremgik heller ikke af Key2Greens hjemmeside eller i svarmail ved tilmelding.
- Af hensyn til kørsel, ville det være rart at få deltagerlisten sendt ud gerne en uge før. Fjøllet at køre hver for sig, når man kan arrangere noget samkørsel.
- Måske en bedre introduktion, hvad det handlede om.
- Svært ved at se overheads.
- Tidsplan bliver ikke overholdt – pauser.
- Det var ikke muligt at se powerpoint – præsentationerne fra de bageste rækker pga. placering af stole/borde.
- Debatpanel var godt efter frokost, fordi frokostpausens snak gav input til nye/opklarede spørgsmål.

Evaluering af mødet i Københavns Miljønetværk af Reach-
Temadagen om EU's nye kemikalielovgivning.

1. Hvor tilfreds er du med temadagen?

7 Meget tilfreds **8** Tilfreds Ikke tilfreds Ved ikke

Evt. kommentarer:

I forbindelse med tilrettelæggelse af program vil det være godt med flere meget korte pauser

2. Hvorfor tilmeldte du dig denne temadag. Sæt venligst kun et kryds.

13 Jeg ville gerne høre om emnet

Jeg ville gerne lære Center for Miljø bedre at kende

Jeg ville gerne høre mere om Københavns Miljønetværk

2 **Jeg ville gerne møde kollegaer fra branchen**

Ved ikke

Evt. kommentarer:

3. Hvordan fik du kendskab til temadagen?

4 **Jeg fik invitation med posten**

Jeg blev ringet op af en medarbejder i Center for Miljø

Jeg læste om arrangementet på www.kbhmiljonet.dk

Jeg læste om arrangementet på www.key2green.dk

5 **Jeg hørte om arrangementet fra kollegaer/
samarbejdspartnere**

6 **Jeg så en annonce for arrangementet**

1 **Andet**

4. Har du fået brugbar viden, du kan bruge i din egen virksomhed?

15 Ja Nej Ved ikke

Evt. kommentarer:

Føler mig fortsat usikker i forhold til emnet/ om vi er REACH klar

5. Vil du anbefale temadagen til andre?

10 Ja Nej **3** Ved ikke

6. Hvordan vurderer du dagens program – sæt venligst kryds.

	Rigtig godt	Godt	Middel	Dårli gt	Rigtig dårligt	Ved ikke
9.15-9.45 REACH intro v. Key2Green	1	11	1			
10.00-10.30 Fordele ved REACH – fra miljøets synspunkt v/ Miljøstyrelsen	6	6	1			
10.45-11.15 REACH og virksomhederne v/ Dansk Industri	3	8	1			
11.30-12.00 Leverandørdialog – nøglen til at være REACH parat	3	6	3			
13.00-14.00 REACH workshop v/ Key2Green	1	9	3			
14.15-15.30 2 virksomheders erfaring med REACH	3	5	3			